

Laki kotoutumisen edistämisestä

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on

- 1) edistää kotoutumista ja hyviä väestösuhteita;
- 2) edistää maahanmuuttajien työllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia;
- 3) vahvistaa maahanmuuttajien tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista;
- 4) edistää yhdenvertaisin perustein maahanmuuttajien tarpeenmukaisten ja laadukkaiden kotoutumista edistävien palveluiden saatavuutta;
- 5) edistää monialaista yhteistyötä kotoutumista edistävien toimijoiden välillä lain tavoitteiden toteuttamiseksi;
- 6) vahvistaa kotoutumisen yhteensovittamista maakunnan aluekehityksen kanssa.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa. Lakia sovelletaan myös henkilöön, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti ulkomaalaislain mukaisesti.

Tämän lain x säännöksiä kuntaan osoittamisesta ja 5 luvun x—y §:n säännöksiä kustannusten korvaamisesta sovelletaan henkilöön:

- 1) joka saa ulkomaalaislaissa tarkoitettua kansainvälistä suojelua;
- 2) jolle on hänen haettuaan kansainvälistä suojelua myönnetty oleskelulupa ulkomaalaislain 51, 52 tai 89 §:n perusteella;
- 3) joka on otettu Suomeen erityisellä humanitaarisella perusteella tai kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ulkomaalaislain 93 §:n perusteella; ja
- 4) jolle on myönnetty jatkuva oleskelulupa ulkomaalaislain 52 a §:n 2 momentin perusteella.

Tämän lain x säännöksiä sovelletaan lisäksi 2 momentissa tarkoitettun henkilön perheenjäsenen tai muuhun omaiseen, jos tällä on ollut perheside 2 momentissa tarkoitettuun henkilöön ennen tämän Suomeen tuloa.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kotoutumisella* maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteista kehitystä, joka edistää maahanmuuttajien osallisuutta työ- ja elinkeinoelämässä, koulutuksessa ja muussa yhteiskunnan toiminnassa sekä hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa samoin kuin mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen;
- 2) *kotouttamisella* kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen palveluilla ja toimenpiteillä;
- 3) *maahanmuuttajalla* Suomeen muuttanutta henkilöä, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity taikka jolle on myönnetty oleskelukortti;
- 4) *hyvillä väestösuhteilla* myönteisiä asenteita ja vuorovaikutusta eri väestöryhmien välillä;
- 5) *monialaisella yhteistyöllä* maakunnan, kunnan, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten ja toimijoiden, kuten koulutuksen järjestäjien, yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen yhteistyötä kotoutumisen edistämiseksi sekä kotoutumista edistävien palveluiden suunnittelussa, järjestämisessä ja tuottamisessa;
- 6) *erityisiä toimenpiteitä tarvitsevalla* maahanmuuttajaa, joka tarvitsee tehostettuja kotouttamistoimenpiteitä erityisesti sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentuneen toimintakyvyn, iän, perhetilanteen, luku- ja kirjoitustaidottomuuden tai muun vastaavan syyn perusteella.

4 §

Lain soveltaminen lapseen

Sovellettaessa tätä lakia alle 18-vuotiaaseen, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Lapsen etua arvioitaessa on otettava huomioon, mitä siitä lastensuojelulain ([417/2007](#)) 4 §:ssä säädetään.

Tässä laissa säädettyjä toimenpiteitä ja palveluja toteutettaessa on selvitettävä lapsen toivomukset ja mielipide sekä otettava ne huomioon lapsen iän ja kehitystason edellyttämällä tavalla. Kaksitoista vuotta täyttäneelle lapselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti häntä itseään koskevassa asiassa. Lapsen mielipiteen selvittämisen ja kuulemisen tulee tapahtua hänen ymmärtämällään kielellä. Lapsen mielipide voidaan jättää selvittämättä vain, jos selvittäminen vaarantaisi lapsen terveyttä tai kehitystä tai jos se on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

5 §

Tulkitseminen ja kääntäminen

Viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi

tässä laissa tarkoitettussa asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomaisen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa.

Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota maahanmuuttajan voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Viranomaisen velvollisuus huolehtia tulkitsemisesta ja kääntämisestä ei koske aineistoa, joka ei vaikuta asian käsittelyyn.

2 luku

Kotoutumista edistävät palvelut

6 §

Kotoutumista edistävien palveluiden tavoitteet

Kotoutumista edistävien palvelujen tavoitteena on tukea maahanmuuttajien työllistymistä, yrittäjyyttä ja yhteiskunnallista osallisuutta sekä hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa samoin kuin maakunnan ja sen alueella olevien kuntien elinvoimaisuutta ja kansainvälistymistä. Tavoitteena on lisäksi edistää hyviä väestösuhteita sekä tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin säilyttämiseen.

7 §

Kotoutumista edistävien palveluiden järjestäminen

Kotoutumista edistäviä palveluja järjestetään osana maakunnan järjestämisvastuulla olevia kasvupalveluita ja sosiaali- ja terveystalvueluita, kunnallisia peruspalveluita ja kansallista koulutusjärjestelmää sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina. Maahanmuuttajaväestön tarpeet ja kotoutumisen edistäminen on otettava huomioon maakunnan, kunnan ja muiden viranomaisten palveluiden suunnittelussa, järjestämissä ja tuottamisessa sekä seurannassa.

Kotoutumispalveluiden tuottamiseen kasvupalveluissa sovelletaan, mitä lain aluekehityksestä ja kasvupalveluista 4 luvussa kasvupalveluiden tuottamisesta ja kasvupalveluntuottajan velvollisuuksista säädetään.

Palveluja järjestettäessä on otettava huomioon Suomea sitovat kansainväliset velvoitteet, erityisesti yhdenvertaisuuden toteutuminen palveluiden saatavuudessa sekä eri asiakasryhmien ja yksittäisten asiakkaiden syrjimätön kohtelu.

8 §

Neuvonta ja ohjaus

Maakunnan, kunnan ja muun viranomaisen on huolehdittava kotoutumisen alkuvaiheen neuvonnasta ja maahanmuuttajan ohjauksesta tarvittaviin kotoutumista edistäviin palveluihin.

Neuvontana annetaan tietoa maakunnan ja sille palveluita tuottavan toimijan, kunnan, muun viranomaisen, oppilaitoksen tai muun kotoutumista edistävän toimijan kotoutumista edistävästä palveluista sekä suomalaisesta yhteiskunnasta ja työelämästä ja maahanmuuttajan oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa.

Perustietoaaineisto annetaan kaikille Suomeen muuttaville oleskelulupapäätöksen tiedoksiannon, oleskeluoikeuden rekisteröinnin, oleskelukortin myöntämisen tai kotikunta- ja väestötietojen rekisteröinnin yhteydessä. Kukin tätä lakia soveltava viranomainen vastaa osaltaan perustietoaaineiston sisällön tuottamisesta ja ajan tasalla pitämisestä. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa perustietoaaineiston yhteensovittamisesta, kääntämisestä ja jakelusta.

9 §

Alkukartoitus

Alkukartoituksessa arvioidaan maahanmuuttajan osaaminen ja työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä koulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien palvelujen tarpeet. Alkukartoituksessa selvitetään maahanmuuttajan aikaisempi koulutus, työhistoria ja kielitaito sekä tarvittaessa muut työllistymiseen ja kotoutumiseen vaikuttavat seikat. Alkukartoitus laaditaan tarvittavassa laajuudessa yhteistyössä maahanmuuttajan kanssa.

10 §

Alkukartoituksen järjestäminen

Maakunta vastaa alkukartoituksen järjestämisestä

- 1) kasvupalveluna työttömälle maahanmuuttajalle, joka julkisesta rekrytointi ja osaamispalveluista annetun lain mukaisesti on käynnistänyt työnhaun;
- 2) sosiaalipalveluna yhteistyössä kunnan kanssa edellä 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle, ellei alkukartoituksen laatiminen sosiaalipalveluna ole ilmeisen tarpeetonta;
- 3) sosiaalipalveluna yhteistyössä kunnan kanssa alaikäisen maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelman tarpeen arvioimiseksi siten kuin 12 §:ssä tarkemmin säädetään.

Maakunta vastaa tarvittaessa yhteistyössä kunnan kanssa siitä, että maahanmuuttajan kotoutumisen palvelutarve tulee kokonaisvaltaisesti arvioituksi. Maakunnan ja kunnan on huolehdittava siitä, että alkukartoituksen laatimisessa on käytettävissä henkilön yksilöllisiin tarpeisiin nähden riittävästi asiantuntemusta ja osaamista. Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdasta poiketen maakunta ja maahanmuuttaja tai kunta ja maahanmuuttaja voivat perustellusta syystä laatia alkukartoituksen keskenään.

Maakunta tai kunta voi järjestää alkukartoituksen myös muulle kuin edellä 1 momentissa tarkoitettulle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan.

Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta. Alkukartoituksen laatija ohjaa maahanmuuttajan tarvittaessa saamaan muun viranomaisen tai palveluiden järjestäjän palveluita. Ohjaamisessa on tehtävä yhteistyötä palveluiden järjestäjän tai tuottajan kanssa.

11 §

Kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma on alkukartoitusta täydentävä yksilöllinen suunnitelma niistä palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia työllistyä, opiskella ja saada riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita yhdenvertaista yhteiskunnallista osallisuutta, hyvinvointia ja tasa-arvoa tukevia tietoja ja taitoja.

Kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia kotoutumiskoulutuksesta, työttömyysturvalain x §:ssä säädetystä omaehtoisesta opiskelusta ja muusta maahanmuuttajan työllistymistä, yrittäjyyttä ja yhteiskunnallisista osallisuutta ja hyvinvointia tukevasta koulutuksesta tai palvelusta sekä muista kotoutumista yksilöllisesti edistävästä palveluista. Kotoutumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutetaan tarvittaessa monialaisena yhteistyönä. Maahanmuuttajalle on tarjottava kotoutumissuunnitelmaan sisältyviä palveluja käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa.

Kotoutumissuunnitelma laaditaan yhteistyössä maahanmuuttajan kanssa hänen elämäntilanteensa edellyttämässä laajuudessa ja kotoutumista edistävät tavoitteensa huomioiden. Perheelle laaditaan perheen kotoutumissuunnitelma, jos perheen kokonaistilanne sitä edellyttää. Perheen kotoutumissuunnitelman tarvetta arvioitaessa kiinnitetään erityistä huomiota lapsen tai nuoren kehitystä tukevan ja ohjaavan vanhemmuuden edellytyksiin sekä vanhempien monialaisen tuen ja koulutuksen tarpeisiin.

Kotoutumissuunnitelma, perheen kotoutumissuunnitelma ja maahanmuuttajalle laaditut muut asiakassuunnitelmat yhteen sovitetaan. [Maahanmuuttajan suostumuksella voidaan laatia kotoutumista ja muita maahanmuuttajan tarvitsemia palveluita koskeva yhteinen suunnitelma.]

12 §

Alaikäisen kotoutumissuunnitelma

Alaikäisen kotoutumissuunnitelma on alaikäisen maahanmuuttajan alkukartoitusta täydentävä yksilöllinen suunnitelma niistä palveluista, joiden tarkoituksena on tukea alaikäisen kasvua, kehitystä, ja hyvinvointia sekä oppimisvalmiuksia ja oman äidinkielen ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittymistä.

Alaikäiselle laaditaan kotoutumissuunnitelma, jos siihen on alaikäisen yksilöllisistä olosuhteista johtuva tarve. Alaikäiselle ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle laaditaan aina kotoutumissuunnitelma. Suunnitelma sovitetaan yhteen alaikäiselle laadittavien

muiden asiaan liittyvien suunnitelmien kanssa. [Alaikäisen huoltajan tai edustajan suostumuksella voidaan laatia kotouttamista ja muita alaikäisen maahanmuuttajan tarvitsemia palveluita koskeva yhteinen suunnitelma.]

Alaikäisen kotoutumissuunnitelma laaditaan yhdessä lapsen tai nuoren ja hänen huoltajansa tai edustajansa kanssa. Suunnitelman tarvetta arvioitaessa ja sitä laadittaessa on selvitettävä alaikäisen toivomukset ja mielipide sekä otettava ne huomioon siten kuin 4 §:ssä säädetään. Huoltaja tai edustaja käyttää alaikäisen puhevaltaa siten kuin hallintolaissa tarkemmin säädetään.

13 §

Kotoutumissuunnitelman järjestäminen

Maakunta vastaa kotoutumissuunnitelman järjestämisestä

- 1) kasvupalveluna työttömälle maahanmuuttajalle, joka julkisesta rekrytointi ja osaamispalveluista annetun lain mukaisesti on käynnistänyt työnhaun;
- 2) sosiaalipalveluna yhteistyössä kunnan kanssa edellä 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle, jollei kotoutumissuunnitelman laatiminen sosiaalipalveluna ole ilmeisen tarpeetonta;
- 3) sosiaalipalveluna yhteistyössä kunnan kanssa alaikäiselle maahanmuuttajalle siten kuin edellä 12 §:ssä erikseen säädetään.

[Kunta vastaa kotoutumissuunnitelman järjestämisestä siltä osin kuin suunnitelmassa sovitaan kunnan kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä].

Maakunta vastaa tarvittaessa yhteistyössä kunnan kanssa siitä, että kotoutumissuunnitelmaan sisällytetyt palvelut muodostavat maahanmuuttajan kotoutumista edistävän tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Maakunnan ja kunnan on huolehdittava siitä, että kotoutumissuunnitelman laatimisessa on käytettävissä henkilön yksilöllisiin tarpeisiin nähden riittävästi asiantuntemusta ja osaamista. Perustellusta syystä edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa kunta ja maahanmuuttaja tai maakunta ja maahanmuuttaja voivat laatia kotoutumissuunnitelman keskenään.

Maakunta tai kunta voi järjestää kotoutumissuunnitelma myös muulle kuin edellä 1 momentissa tarkoitettulle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan. Kotoutumissuunnitelman tarvetta arvioitaessa kiinnitetään huomiota siihen, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumiskoulutusta, omaehtoista opiskelua tai muita palveluja kotoutumisensa tueksi.

14 §

Kotoutumissuunnitelman laatiminen, kesto ja tarkistaminen

Kotoutumissuunnitelman laatiminen käynnistetään viimeistään kahden viikon kuluttua siitä, kun maahanmuuttajalle on tehty alkukartoitus ja se on laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä taikka oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Kotoutumissuunnitelman laatija ohjaa maahanmuuttajan hakeutumaan kotoutumiskoulutukseen, omaehtoiseen koulutukseen tai muuhun kotoutumista

ja työllistymistä edistävään toimenpiteeseen viimeistään kuukauden kuluessa kotoutumissuunnitelman laatimisesta. Ohjaamisessa on tehtävä yhteistyötä palveluiden järjestäjän tai tuottajan kanssa.

Maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelman kesto määräytyy yksilöllisesti hänen omien tavoitteidensa, työ- ja koulutushistoriansa sekä hänelle suunniteltujen ja tarjottujen toimenpiteiden perusteella. Kotoutumissuunnitelmaan oikeuttava enimmäisaika on kuitenkin kolme vuotta ensimmäisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta. Enimmäisaikaa voidaan pidentää enintään kahdella vuodella, jos se on perusteltua sen vuoksi, että maahanmuuttaja tarvitsee kotoutuakseen erityisiä toimenpiteitä. Jos kotoutumissuunnitelmaa ei ole tilapäisesti voitu toteuttaa vamman, sairauden, äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan vuoksi tai muusta näihin verrattavasta syystä, kotoutumissuunnitelmaan oikeuttavaa enimmäisaikaa voidaan pidentää vastaavasti.

Kotoutumissuunnitelma tarkistetaan maahanmuuttajan palvelutarpeen mukaisesti tai vähintään kerran vuodessa. Suunnitelma voidaan tarkistaa myös osapuolten sitä erikseen pyytäessä.

15§

Maahanmuuttajan velvollisuus noudattaa kotoutumissuunnitelmaa

Maahanmuuttajalle selvitetään suunnitelmasta ja siihen liittyvistä palveluista aiheutuvat oikeudet ja velvollisuudet siten, että hän ne ymmärtää. Maahanmuuttajan on noudatettava kotoutumissuunnitelmaansa sekä hakeuduttava ja osallistuttava säännöllisesti kotoutumissuunnitelmassa sovittuihin palveluihin. Jos maahanmuuttaja kieltäytyy ilman pätevää syytä kotoutumissuunnitelman laatimisesta, sen tarkistamisesta tai osallistumasta kotoutumissuunnitelmassa yksilöidysti sovittuun palveluun, hänen oikeuttaan työttömyysetuuteen voidaan rajoittaa siten kuin työttömyysturvalaissa säädetään tai toimeentulotukea alentaa siten kuin toimeentulotuesta annetussa laissa säädetään.

16 §

Kotoutumissuunnitelman aikainen toimeentulo

Maahanmuuttajalle maksetaan kotoutumissuunnitelman ajalta työttömyysetuutta tai toimeentulotukea. Oikeus työttömyysetuuteen määräytyy työttömyysturvalain mukaisesti ja oikeus toimeentulotukeen toimeentulotuesta annetun lain mukaisesti.

17 §

Kotoutumiskoulutus

Kotoutumiskoulutusta tarjotaan rekrytointi- ja osaamispalveluista annetun lain 12 §:ssä tarkoitettuna kasvupalvelukoulutuksena. Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on edistää maahanmuuttajien työllistymistä, kielellisiä valmiuksia ja pääsyä jatko-opintoihin sekä yhteiskunnallista osallisuutta. Kotoutumiskoulutuksena annetaan oppivelvollisuusiän

ylittäneelle maahanmuuttajalle suomen tai ruotsin kielen ja ammatillisten valmiuksien opetusta sekä muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia. Kotoutumiskoulutukseen voi sisältyä myös aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tutkinnon tunnustamista. Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että maahanmuuttaja saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Kotoutumiskoulusta annetaan Opetushallituksen aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Luku- ja kirjoitustaidon opetusta annetaan Opetushallituksen luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten maahanmuuttajien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Edellä mainituista opetussuunnitelman perusteista voidaan poiketa erityisestä syystä.

[POHDITTAVA VOIDAANKO JATKOSSA OMAEHTOISTA OPISKELUA ANTAA KASVUPALVELUKOULUTUKSENA TARJOTTAVANA KOTOUTUMISKOULUTUKSENA SEKÄ OPETUSSUUNNITELMIEN SISÄLLÖN SUHDE TULOSPERUSTEISEEN HANKINTAAN]

18 §

Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen

Maakunta vastaa siitä, että maakunnassa on tarjolla kasvupalveluna tarjottavaa rekrytointi- ja osaamispalveluista annetun lain 12 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluu lisäksi kotoutumiskoulutuksen yhteensovittaminen työttömyys-turvalaissa tarkoitetun omaehtoisen opiskelun, laissa osaamis- ja rekrytointipalvelusta tarkoitetun ammatinvalinta- ja uraohjauksen sekä työkokeilun ja muiden kasvupalveluiden samoin kuin kunnan palveluiden ja kansallisen koulutusjärjestelmän kanssa siten, että maahanmuuttajien käytössä on yhteen sovitettuja työllistymistä ja ammatillista osaamista edistäviä palvelukokonaisuuksia.

Maakunnan järjestämän kotoutumiskoulutuksen opiskelijavalintaan, opiskelijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin, koulutuksen keskeyttämiseen sekä koulutukseen liittyvään työssä oppimiseen ja koulutuksen yhteishankintaan sovelletaan mitä rekrytointi- ja osaamispalveluista annetun lain x luvun x-y §:ssä säädetään.

Myös kunta voi järjestää kotoutumista edistävää koulutusta.

[OMAEHTOISEN OPISKELUN TUKEMISTA KOSKEVAT PYKÄLÄT POISTETTU, KOSKA ASIASTA ON TARKOITUS JATKOSSA SÄÄTÄÄ TYÖTTÖMYYS-TURVALAISSA]

19 §

Muut kotoutumista edistävät palvelut

Sen lisäksi mitä edellä säädetään, kotoutumista edistävinä palveluina voidaan järjestää esimerkiksi:

- 1) maahanmuuttajalapsen ja -nuoren kotoutumista edistäviä palveluja;
- 2) erityisiä toimenpiteitä tarvitsevan palveluja ja tukitoimia;

3) muita toimenpiteitä ja palveluja, jotka kannustavat maahanmuuttajaa omatoimisesti hankkimaan yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja.

20 §

Kotoutumista edistävien palvelujen yhteensovittaminen

Maakunnan on yhteistyössä kunnan ja muun viranomaisen kanssa huolehdittava kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittamisesta maakunnassa siten, että maahanmuuttajien käytössä on yhteen sovitettuja kotoutumista edistäviä palveluita sekä siitä, että maahanmuuttaja saa palvelut tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena. Maakunnan on lisäksi huolehdittava maakunnan ja sille palveluita tuottavien toimijoiden toiminnan yhteensovittamisesta siten, että maakunnan palveluista voidaan muodostaa maahanmuuttajien yksilöllisiä tarpeita ja alueen elinkeinoelämän tarpeita vastaavia palvelukokonaisuuksia ja palveluketjuja.

Maakunta vastaa yhteistyössä kunnan ja muun viranomaisen kanssa alueen maahanmuuttajaväestöä koskevan tiedon tuottamisesta ja sen hyödyntämisestä eri toimijoiden välillä kotoutumista edistävien palveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

3 luku

Kotoutumisen edistäminen maakunnassa

21 §

Kotoutumisen edistämisen suunnittelu ja kehittäminen maakunnassa

Maakunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta maakunnassa. Maakunnan on suunnittelussaan asetettava kotoutumista edistävien palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvät maahanmuuttajien työllisyyttä ja yrittäjyyttä, osallisuutta, hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä hyviä väestösuhteita edistävät valtakunnallisiin tavoitteisiin pohjautuvat tavoitteet sekä määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja vastuutahot. Lisäksi maakunnan on arvioitava ennakkoon ja otettava huomioon päätösten vaikutukset eri maahanmuuttajaryhmiin. Maakunnan on kehitettävä kotoutumista 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettuna monialaisena yhteistyönä.

Kotoutumisen suunnittelu ja kehittäminen yhteen sovitetaan maakunnan aluekehitystä koskevan suunnittelun ja kehittämisen kanssa ja käsitellään lain aluekehittämisestä ja kasvupalvelusta 31 §:ssä tarkoitettussa alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden neuvottelukunnassa ja 32 §:ssä tarkoitettussa alueiden kehittämisen keskustelussa siten kuin laissa aluekehittämisestä ja kasvupalvelusta tarkemmin säädetään.

22 §

Maakunnan kotoutumista edistävien palveluiden järjestäminen

Maakunnan on huolehdittava siitä, että kotoutumista tukevia palveluita järjestetään ja tuotetaan osana maakunnan järjestämisvastuulla olevia kasvupalveluita ja sosiaali- ja terveystalveluita sekä tarvittaessa muina kotoutumista edistävinä palveluina sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin maakunnassa esiintyvä maahanmuuttajien palvelutarve edellyttää. Maakunnan on huolehdittava siitä, että sen palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille.

Maakunnan on huolehdittava maahanmuuttajan ohjaamisesta kotoutumista edistävien palveluiden tuottajana olevaan maakunnan yhtiöön silloin, kun palveluiden saatavuutta ei muutoin ole voitu varmistaa.

Maakunnan kotoutumista edistäviä palveluita voidaan järjestää myös maakuntien välisenä yhteistyönä.

23 §

Muut maakunnan kotoutumista edistävät tehtävät

Sen lisäksi mitä edellä 21 ja 22 §:ssä säädetään, maakunnan vastuulla ovat seuraavat maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät tehtävät toimialueellaan:

- 1) kuntien tukeminen ja neuvonta kotoutumisen edistämässä;
- 2) järjestämisvastuullaan olevien kasvu- ja sosiaali- ja terveystalveluiden sekä muiden maakunnan kotoutumista edistävien palveluiden neuvonta ja tukeminen maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistämässä;
- 3) sopimuksen laatiminen kunnan kanssa 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan sijoittamisesta sekä henkilöiden osoittaminen kuntiin, joiden kanssa sopimus on tehty. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuntaan osoittamisen tavoitteista, toimivallasta ja yhteistyöstä;
[KUNTAAN OSOITTAMISEN JÄRJESTELMÄN KEHITTÄMISTÄ KOSKEVAN SELVITYKSEN PERUSTEELLA KUNTAAN SJOITTAMISTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET PARHAILLAAN ARVIOITAVANA]
- 4) sopimus toimialueensa kuntien kanssa ilman huoltajaa maassa asuville lapsille ja nuorille tarkoitettujen perheryhmäkotien, tukiasumisyksiköiden ja muiden asuinyksiköiden perustamisesta sekä asuinyksiköiden toiminnan valvonta.
[ALAIKÄISTEN ILMAN HUOLTAJAA OLEVIEN KUNTAAN SIIRTYMISEN JA PERHERYHMÄKOTIEN JA MUIDEN ASUINYKSIKÖIDEN PERUSTAMISISTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET PARHAILLAAN SELVITYKSEN KOHTEENA JA ARVIOITAVANA]
- 5) hyvien väestösuhteiden edistäminen;
- 6) muut sille tässä laissa erikseen säädettyt tehtävät.

Maakunnan on huolehdittava oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotouttamisessa.

24§

Maahanmuuttoasiain toimikunta

Maakunta tai useampi maakunta yhdessä voi asettaa maahanmuuttoasiain toimikunnan. Toimikunnan tehtävänä on tukea kotouttamisen kehittämistä, suunnittelua ja yhteensovittamista maakunnan aluekehityksen ja muun suunnittelun sekä muiden kotoutumista edistävien viranomaisten ja toimijoiden suunnittelun kanssa samoin kuin yhdenvertaisuuden ja hyvien väestösuhteiden edistämistä maakunnassa. Toimikunnalla voi olla muitakin maahanmuuttoon liittyviä tehtäviä.

25 §

Maakunnan omavalvonta

Maakunnan on laadittava järjestämisvastuulleen kuuluvista kotoutumista edistävästä tehtävistä ja palveluista kotoutumisen seurannan toteuttamiseksi omavalvontaohjelma. Ohjelmassa on määriteltävä, miten maakunnan kotoutumista edistävien toimenpiteiden toteuttaminen, saatavuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus varmistetaan siitä riippumatta, tuottaako palvelun maakunta tai joku muu palvelun tuottaja. Omavalvontaohjelmassa on lisäksi todettava, miten kotoutumista edistävien palveluiden toteutumista, laatua sekä yhdenvertaisuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä omavalvontaohjelman sisällöstä ja laatimisesta sekä omavalvontaohjelmaan sisältyvästä suunnitelmasta laadunhallinnan ja vaikuttavuuden edistämiseksi.

4 Luku

Kotoutumisen edistäminen kunnassa

26 §

Kotoutumisen edistämisen suunnittelu ja kehittäminen kunnassa

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta sekä kunnan kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittamisesta kunnassa. Kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelu ja kehittäminen on otettava huomioon kuntalain 37 §:ssä tarkoitettua kuntastrategiaa sekä kuntalain 110 §:ssä tarkoitettua kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa siten kuin jäljempänä 27 §:ssä tarkemmin säädetään. Kunnan on kehitettävä kotouttamista 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettuna monialaisena yhteistyönä.

Kunnan on huolehdittava siitä, että sen palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan kotoutumista edistävät palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Maahanmuuttajille tarkoitettuja palveluja voidaan järjestää myös kuntien välisenä yhteistyönä.

Kunta tai useampi kunta yhdessä voi asettaa kotouttamisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämistä sekä hyvien väestösuhteiden edistämistä varten paikallistason monialaisen neuvottelukunnan.

Kunnan on huolehdittava oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotouttamisessa.

27 §

Kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelun ja kehittämisen sisältö

Kunnan kotoutumisen edistämisen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon

- 1) kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen kunnan muussa suunnittelussa;
- 2) kunnan palveluiden toteuttaminen maahanmuuttajille soveltuvina sekä tarve erityisiksi kotoutumista edistäviksi toimenpiteiksi;
- 3) lasten ja nuorten ja työvoiman ulkopuolella olevien aikuisten maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen;
- 4) 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittaminen ja kotoutumisen edistäminen;
- 5) kotouttamisen yhteensovittamisesta vastaavan kunnan viranomaisen sekä eri toimenpiteistä vastaavien tahojen toteaminen.

28 §

Kunnan kotouttamisohjelma

Sen lisäksi mitä edellä 26 ja 27 §:ssä on säädetty, kunta tai useampi kunta yhdessä voi laatia kotoutumisen suunnittelun ja kehittämisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kunnan kotouttamisohjelman, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain 37 §:ssä tarkoitettua kuntastrategiaa sekä kuntalain 110 §:ssä tarkoitettua kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

5 luku

Valtion kotoutumista edistävät toimet

29 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa

- 1) kotouttamispolitiikan valtakunnallisesta suunnittelusta ja kehittämisestä ja sen yhteensovittamisesta muiden politiikka-alojen ja hyvien väestösuhteiden edistämisen kanssa;
- 2) kotouttamispolitiikan ja hyvien väestösuhteiden edistämisen valtakunnallisesta seurannasta ja arvioinnista.

30 §

Valtion kotouttamisohjelma

Valtioneuvosto päättää valtakunnallisesta kotouttamisen kehittämisestä laatimalla kotouttamisen tavoitteet sisältävän valtion kotouttamisohjelman neljäksi vuodeksi kerrallaan. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa ohjelman valmistelusta. Kotouttamisen kehittämisen kannalta keskeiset ministeriöt määrittelevät hallinnonalansa kotouttamisen kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet osana hallinnonalansa toiminnan ja talouden suunnittelua.

Valtion kotouttamisohjelma huomioidaan lain aluekehittämisestä ja kasvupalveluista 32 §:ssä tarkoitetussa valtion ja maakuntien vuosittaisessa keskustelussa siltä osin kuin siinä käsitellään kotoutumisen kehittämistä ja seuranta osana alueiden kehittämistä ja kasvupalveluita. Valtion kotouttamisohjelmassa huomioidaan maakuntalain 35 §:ssä säädetyn maakuntien maakuntastrategioiden pitkän aikavälin tavoitteet. Maakuntien ja kuntien edustajat voivat työ- ja elinkeinoministeriön aloitteesta osallistua valtion kotouttamisohjelman laatimiseen.

Valtion kotouttamisohjelman toteuttaminen rahoitetaan valtion talousarvion rajoissa.

31 §

Ministeriöiden välinen yhteistyöelin

Ministeriöiden välisen kotouttamista koskevan yhteistyön ja tiedonkulun edistämiseksi sekä toimenpiteiden yhteensovittamiseksi työ- ja elinkeinoministeriön apuna toimii kotouttamisen kannalta keskeisten ministeriöiden edustajista muodostettu yhteistyöelin

32 §

Palveluiden saatavuuden ja rahoituksen riittävyyden arviointi

Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa maakunnan järjestämisvastuulla olevien kotoutumista edistävien palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden ja rahoituksen tason riittävyyden toteutumista valtakunnallisesti ja maakunnittain. Ministeriö voi tarvittaessa pyytää yhdeltä tai useammalta maakunnalta selvityksen, jossa tarkastellaan kotoutumista edistävien palveluiden tarvetta, saatavuuden ja laadun toteutunutta sekä arvioitua tulevaa kehitystä maakunnassa ja sen alueella sijaitsevilla kunnissa. Lisäksi selvityksessä voidaan pyytää arvioimaan maakunnassa toteutettavia kustannusten hallinnan kannalta välttämättömiä toimenpiteitä ja mahdollisia muita toimenpiteitä, joilla palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja laatu voidaan valtionrahoituksella ja muulla tulorahoituksella turvata.

33 §

Valtion laskennallinen korvaus kunnalle alkuvaiheen ohjauksen ja neuvonnan ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä

Valtion varoista maksetaan laskennallista korvausta kunnalle 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön alkuvaiheen ohjauksesta ja neuvonnasta, tulkitsemisen kustannuksista ja muusta kotoutumista edistävän toiminnan järjestämisestä.

Korvausta maksetaan kolmen vuoden ajalta siitä alkaen, kun henkilölle, jonka kunnassa asumisen perusteella korvaus maksetaan, on rekisteröity ensimmäinen kotikunta väestötietojärjestelmään. Jos henkilöllä, jonka kunnassa asumisen perusteella korvaus maksetaan, ei ole oleskelulupaa maahan tullessaan eikä hän voi oleskeluluvan saatuaan saada kotikuntalain mukaista kotikuntaa, korvausta maksetaan siitä alkaen, kun hänelle on myönnetty oleskelulupa. Ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitetussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetusta henkilöstä laskennallista korvausta maksetaan kuitenkin neljän vuoden ajalta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen perusteista ja maksatuksesta.

34 §

Valtion erityiskustannusten korvaus kunnalle

[ERITYISKUSTANNUSTEN KORVAAMISTA KOSKEVAT PYKÄLÄT YHTEEN SOVITETAAN SOTE-UUDISTUKSEN KANSSA, VALMISTELU PARHAILLAAN KÄYNNISSÄ. JATKOSSAKIN TARKOITUS SÄÄTÄÄ AINAKIN IHMISKAUPAN UHRIN JA ILMAN HUOLTAJAA OLEVIEN ALAIKÄISTEN ASUMISEN JA KOTOUTUMISEN KUSTANNUSTEN KORVAAMISESTA. PALUUMUUTON KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN MYÖS ARVIOITAVANA.]

35 §

Aluehallintoviranomaisen tehtävät

Aluehallintoviranomainen vastaa toimialaansa kuuluvissa asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita aluehallintoviraston toimialaan kuuluvia toimenpiteitä ja palveluja suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Aluehallintoviranomaisen on tehtävä sille tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan yhteistyötä maakunnan kanssa.

[PYKÄLÄ TARKISTETAAN ALUEHALLINTOVIRANOMAISEN TEHTÄVIÄ KOSKEVAN VALMISTELUN EDESSÄ]

6 luku

Ilman huoltajaa maassa asuvaa lasta koskevat säännökset

36 §

Ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki

Ilman huoltajaa olevan lapsen tai nuoren, jolle on myönnetty oleskelulupa hänen haettuaan Suomessa alaikäisenä kansainvälistä suojelua tai joka on otettu Suomeen ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitetussa pakolaiskiintiössä, hoiva, huolenpito ja kasvatus järjestetään perheryhmäkodissa, tukiasumisyksikössä, tuettuna asumisena, perhehoidossa taikka muuten tarkoituksenmukaisella tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lapsi tai nuori voi olla tukitoimenpiteiden piirissä kunnes hän täyttää 21 vuotta [tai kunnes hänellä on huoltaja Suomessa]. Tukitoimenpiteinä voidaan järjestää myös lastensuojelun jälkihuoltoon rinnasteisia palveluita.

37 §

Ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten asumisen ja tuen järjestäminen

Kunta/Maakunta voi perustaa lapsille ja nuorille tarkoitetun perheryhmäkodin tai tukiasumisyksikön tai tuettua asumista. [Kunta sopii maakunnan kanssa perheryhmäkodin tai tukiasumisyksikön perustamisesta, lasten ja nuorten sijoittamisesta näihin yksiköihin taikka perhehoitoon sekä kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä sekä toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.]

[ALAIKÄISTEN ILMAN HUOLTAJAA OLEVIENTEN KUNTAAN SIIRTYMISEN JA PERHERYHMÄKOTIEN JA MUIDEN ASUINYKSIKÖIDEN PERUSTAMISTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET SELVITYKSEN KOHTEENA JA ARVIOITAVANA]

Perheryhmäkotiin voidaan majoittaa alle 18-vuotias ilman huoltajaa oleva lapsi. Perheryhmäkodissa yhdessä hoidettavien lasten ja nuorten määrästä on voimassa, mitä lastensuojelulain 59 §:ssä säädetään.

Tukiasumisyksikköön voidaan majoittaa 17 vuotta täyttänyt ilman huoltajaa oleva lapsi, jos se on hänen kehityksensä ja hyvinvointinsa kannalta perusteltua. Samaan rakennukseen saa olla sijoitettuna enintään 24 lasta, ja kutakin kymmentä lasta kohden tulee olla vähintään 3 hoito- ja kasvatustehtävissä toimivaa työntekijää. Kiireellisissä tapauksissa voidaan väliaikaisesti poiketa tässä momentissa säädetyistä määristä, jos se on välttämätöntä lapsen hoidon järjestämiseksi.

Tuettua asumista voidaan järjestää 18 - 21 -vuotiaille [alaikäisenä] ilman huoltajaa tulleille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Tuetulla asumisella tarkoitetaan asumisen tukemista sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla siten, kuin sosiaalihuoltolain 21 § säädetään.

Perheryhmäkodin ja tukiasumisyksikön kasvuoloista ja toimitiloista on voimassa, mitä lastensuojelulain 58 §:ssä säädetään. Perheryhmäkodin [ja tukiasumisyksikön] henkilöstöstä on voimassa, mitä lastensuojelulain 60 §:ssä säädetään.

Ilman huoltajaa maassa asuvan lapsen ja nuoren perhehoitoon sovelletaan, mitä perhehoitolaissa (263/2015) säädetään.

Aineiden ja esineiden haltuunottoon ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamiseen perheryhmäkodissa, tukiasumisyksikössä, tuetussa asumisessa tai muussa asuinyksikössä sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain 60–62 §:ssä ja 63 §:n 1–3 momentissa säädetään. Aineiden ja esineiden haltuun ottamisesta ja asukkaan käytössä olevien tilojen tarkastamisesta tehdystä pöytäkirjasta toimitetaan jäljennös kunnalle ja toimintaa valvovalle viranomaiselle.

38 §

Edustajan määrääminen

Oleskeluluvan pakolaiskiintiössä saaneelle lapselle ja sellaiselle ihmiskaupan uhriksi joutuneelle lapselle, jolla on oleskelulupa, määrätään edustaja viivytyksettä, jos hän on Suomessa ilman huoltajaa tai muuta laillista edustajaa. Myös muulle oleskeluluvan saaneelle lapselle, joka on Suomessa ilman huoltajaa tai muuta laillista edustajaa, voidaan määrätä edustaja.

Hakemuksen edustajan määräämisestä tekee lapsen oleskelukunnan [sosiaalihuoltolain [\(710/1982\) 6 §:n](#) 1 momentissa tarkoitettu toimielin]. Ennen hakemuksen tekemistä lasta on kuultava ja lapsen etu otettava huomioon 4 §:ssä säädetyllä tavalla.

Muutoin edustajan määräämiseen sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain 39 §:n 3 momentissa säädetään. Käräjäoikeuden ilmoitusvelvollisuuteen sovelletaan, mitä mainitun lain 44 §:ssä säädetään.

39 §

Edustajan kelpoisuus ja tehtävät

Tämän lain nojalla määrättävän edustajan kelpoisuuteen ja tehtäviin sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain 40 ja 41 §:ssä säädetään.

40 §

Edustajan vapauttaminen tehtävästään ja edustajan tehtävän lakkaaminen

Edustajan tehtävästä vapauttamiseen sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain 42 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään. Käräjäoikeuden ilmoitusvelvollisuuteen sovelletaan, mitä mainitun lain 44 §:ssä säädetään.

Edustajan tehtävästä vapauttamista koskevan hakemuksen voi tehdä edustaja, 15 vuotta täyttänyt lapsi itse, lapsen [oleskelukunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin] tai lapsen huoltaja.

Edustajan tehtävän lakkaamiseen sovelletaan, mitä kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain 43 §:ssä säädetään.

41 §

Edustajalle maksettava palkkio ja kulut

Valtion varoista maksetaan hakemuksesta lapselle määrätyn edustajan palkkio tehtäviin käytetyn ajan perusteella ja korvaus edustamisesta aiheutuneista kuluista silloin, kun edustaja on määrätty tämän lain perusteella tai kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain ([746/2011](#)) perusteella ja lapselle on myönnetty oleskelulupa. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä palkkion maksamisen perusteista ja palkkion suuruudesta, korvattavista kuluista sekä menettelystä palkkion maksamisessa ja kulujen korvaamisessa.

[YLLÄ OLEVAT EDUSTAJAJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET ARVIOITAVANA]

7 luku

Rekisterisäännökset

42 §

Kuntaanosoitusrekisteri

Kuntaanosoitusrekisteri on 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamista varten pidettävä henkilörekisteri.

Rekisteriin talletetaan tieto siitä, mihin kuntaan henkilö on osoitettu. Rekisteriin saa lisäksi kerätä ja tallettaa kuntaan osoitettavien 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden:

- 1) asia- tai asiakasnumeron, nimet, sukupuolen, syntymäajan, -paikan ja -maan, henkilötunnuksen, ulkomaisen henkilönnumeron tai muun maahanmuuttajan yksilöimiseksi annetun tunnuksen, kansalaisuustiedot sekä tiedot siviilisäädystä ja perhesuhteista;
- 2) äidinkieltä ja kielitaitoa, koulutusta, ammattitaitoa ja työkokemusta koskevia tietoja.

Kuntaanosoitusrekisteriä pitää maakunta.

43 §

Tietojen luovuttaminen kuntaanosoitusrekisteristä

Maakunta saa luovuttaa kuntaanosoitusrekisteristä työ- ja elinkeinoministeriölle, Maahanmuuttovirastolle, Kansaneläkelaitokselle, kunnan viranomaiselle, kehittämis- ja hallintokeskukselle ja työ- ja elinkeinotoimistolle tietoja, jotka ovat tarpeen niille tässä laissa, ulkomaalaislaissa tai muussa laissa säädettyjen maahanmuuttoon liittyvien tehtävien hoitamista varten.

Tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

44 §

Tietojen poistaminen kuntaanosoitusrekisteristä ja tietojen säilyttäminen

Kuntaanosoitusrekisterissä olevat rekisteröityä koskevat tiedot poistetaan, kun niiden käyttötarvetta ei enää ole ja viimeistään viiden vuoden kuluttua viimeisestä rekisteröityä koskevasta merkinnästä.

Kuntaanosoitusrekisterin ja siihen sisältyvien tietojen pysyvistä säilyttämisestä määrää arkistolaitos siten kuin arkistolain ([831/1994](#)) [8 §:n](#) 3 momentissa säädetään. Muutoin sovelletaan, mitä arkistolain 8 §:n 2 momentissa säädetään asiakirjan säilyttämisestä.

[KUNTAANOSOITUSREKISTERIÄ KOSKEVIA SÄÄNNÖKSIÄ SELVITETÄÄN PARHAILLAAN]

8 luku

Erinäiset säännökset

45 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, maakunnan tai sille palveluja tuottavan tahon tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua päätöksen tehneeltä maakunnalta tai palveluja tuottavalta taholta siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Muutoksenhausta maakunnan julkisesta rekrytointi- ja osaamispalveluista annetun lain mukaiseen päätökseen säädetään julkisesta rekrytointi- ja osaamispalvelulaista annetun lain 7 luvussa.

Muutoksenhausta työttömyysetuutta koskevaan päätökseen säädetään työttömyysturvalain 12 luvussa.

Muutoksenhausta toimeentulotukea koskevaan päätökseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 6 luvussa.

46 §

Valituskielto

Tässä laissa tarkoitettuun kotoutumissuunnitelmaan ei saa hakea muutosta valittamalla.

Maakunnan päätökseen kuntaan osoittamisesta ei saa hakea muutosta valittamalla.

47 §

Vakuutusturva

Tässä laissa säädettyihin kotoutumista edistäviin palveluihin osallistuville tulee tarvittaessa järjestää ryhmävastuuvakuutus.

Kotoutumista edistäviin palveluihin osallistuttaessa sattuneesta tapaturmasta tai siinä saadusta ammattitaudista suoritetaan korvaus valtion varoista vastaavin perustein kuin työtapaturma- ja ammattitautilaissa ([459/2015](#)) säädetään työtapaturmasta ja ammattitaudista, jollei henkilöasiakkaalla ole oikeutta vähintään samansuuruiseen korvaukseen muun lain nojalla. Valtiokonttori käsittelee korvauksen suorittamista valtion varoista koskevan asian.

[ONKO SÄÄNNÖS TARPEELLINEN]

48§

Paluumuuton tukeminen

[Kunta] voi korvata 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle, joka palaa vapaaehtoisesti koti- tai lähtömaahansa muuten kuin tilapäisessä tarkoituksessa, kohtuulliset matka- ja muuttokustannukset. Lisäksi kunta voi maksaa yhdelle henkilölle enintään kahden kuukauden ja perheelle enintään neljän kuukauden toimeentulotuen perusosan määrää vastaavan paluumuuttoavustuksen.

Korvauksen matka- ja muuttokustannuksista sekä paluumuuttoavustuksen myöntää hakemuksesta se kunta, jossa 1 momentissa mainittu henkilö asuu.

Kunta voi periä takaisin myöntämänsä korvauksen matka- ja muuttokustannuksista sekä paluumuuttoavustuksen, jos osoittautuu, että korvaus tai avustus on maksettu virheellisin perustein tai perusteettomasti. Hakemus takaisinperinnästä tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä kunta sijaitsee.

49 §

Maahantulomatkan kustannusten korvaaminen

Maahanmuuttovirasto korvaa ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitettussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetun henkilön ja tämän perheenjäsenen maahantulomatkasta aiheutuneet kustannukset.

Maahanmuuttovirasto voi yksittäisessä tapauksessa päättää hakemuksesta korvata muun kuin 1 momentissa tarkoitettun kansainvälistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenen maahantulomatkasta aiheutuneet kustannukset, jos kustannusten korvaamatta jättäminen olisi kohtuutonta ottaen huomioon kansainvälistä suojelua saavan henkilön tai hänen perheenjäsenensä vaikea vamma, vakava sairaus tai muu näihin rinnastettava poikkeuksellisen painava syy.

[48 JA 49 SÄÄTÄMINEN KOTOLAISIA]

50§

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, aluehallintoviranomaisella, maakunnalla, kunnan viranomaisella, Kansaneläkelaitoksella sekä Väestökisterikeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 2, 5 ja 6 luvun mukaisten tehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot toisiltaan, Maahanmuuttovirastolta, vastaanotto- ja järjestelykeskukselta, kotoutumista edistävien palveluiden tuottajalta sekä ilman huoltajaa olevalle lapselle määrättyltä edustajalta.

Kotoutumista edistävien palveluiden tuottajalla, jonka asiakkaaksi maahanmuuttaja ohjataan, on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä maakunnalta ja kunnan

viranomaiselta tämän lain 2 luvussa tarkoitettujen palveluiden järjestämiseksi välttämättömät tiedot.

Ilman huoltajaa olevalle lapselle määrätyllä edustajalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tämän lain 39 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot maakunnalta, kunnan viranomaiselta, Kansaneläkelaitokselta, Maahanmuuttovirastolta sekä vastaanotto- ja järjestelykeskukselta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

9 luku

Voimaantulo

[VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSET LAADITAAN MYÖHEMMIN]